
1. Dokazte: $n! \leq 2 \cdot \left(\frac{n}{2}\right)^n$ **vyuzite nerovnost:** $2 \leq \left(1 + \frac{1}{n}\right)^n < e$

1 °

pre 0: $0! \leq 2 \cdot \left(\frac{0}{2}\right)^0 \Rightarrow 1 \leq 2$

pre istotu aj pre 1: $1! \leq 2 \cdot \left(\frac{1}{2}\right)^1 \Rightarrow 1 \leq 1$

2 °

IP: $n! \leq 2 \cdot \left(\frac{n}{2}\right)^n$

ma platit:

$$\begin{aligned}
 (n+1)! &\leq 2 \cdot \left(\frac{n+1}{2}\right)^{n+1} \\
 \text{z IP plati } \Rightarrow (n+1).n! &\leq (n+1).2 \cdot \left(\frac{n}{2}\right)^n \\
 \text{z predosleho riadku } \Rightarrow (n+1).2 \cdot \left(\frac{n}{2}\right)^n &\leq 2 \cdot \left(\frac{n+1}{2}\right)^{n+1} \quad / \cdot \frac{1}{2} \cdot 2^{n+1} \\
 (n+1).2.n^n &\leq (n+1)^{n+1} \quad / : (n+1) \\
 2.n^n &\leq (n+1)^n \quad / : n^n \\
 2 &\leq \left(\frac{n+1}{n}\right)^n \\
 2 &\leq \left(1 + \frac{1}{n}\right)^n \Rightarrow \text{to plati z danej nerovnosti} \\
 \text{z predosleho riadku } \Rightarrow (n+1).2 \cdot \left(\frac{n}{2}\right)^n &\leq 2 \cdot \left(\frac{n+1}{2}\right)^{n+1} \\
 \text{a kedze : } (n+1).n! &\leq (n+1).2 \cdot \left(\frac{n}{2}\right)^n \\
 \text{tak aj : } (n+1).n! \leq (n+1).2 \cdot \left(\frac{n}{2}\right)^n &\leq 2 \cdot \left(\frac{n+1}{2}\right)^{n+1} \\
 \text{teda : } (n+1)! &\leq 2 \cdot \left(\frac{n+1}{2}\right)^{n+1}
 \end{aligned}$$

a tymto je dokazana dana nerovnost, uz staci len obratit postup

2. Dokazte: $n! > \left(\frac{n}{e}\right)^n$ **vyuzite nerovnost:** $2 \leq \left(1 + \frac{1}{n}\right)^n < e$

1 °

pre 0: $0! \leq \left(\frac{0}{e}\right)^0 \Rightarrow 1 > 1$ (neplati to, a preto to treba sparavit pre 1)

pre 0 to na pisomke nerobte a nepiste mu tam, ze to neplati !!!

pre 1: $1! \leq \left(\frac{1}{e}\right)^1 \Rightarrow 1 > \frac{1}{e}$

2 °

IP: $n! > \left(\frac{n}{e}\right)^n$

ma platit:

$$\begin{aligned}
 (n+1)! &> \left(\frac{n+1}{e}\right)^{n+1} \\
 \text{z IP plati } \Rightarrow (n+1).n! &> (n+1).\left(\frac{n}{e}\right)^n \\
 \text{z predosleho riadku } \Rightarrow (n+1).\left(\frac{n}{e}\right)^n &> \left(\frac{n+1}{e}\right)^{n+1} / .e^{n+1} \\
 (n+1).e.n^n &> (n+1)^{n+1} / : (n+1) \\
 e.n^n &> (n+1)^n / : n^n \\
 e &> \left(\frac{n+1}{n}\right)^n \\
 e &> \left(1 + \frac{1}{n}\right)^n \Rightarrow \text{to plati z danej nerovnosti} \\
 \text{z predosleho riadku } \Rightarrow (n+1).\left(\frac{n}{e}\right)^n &> \left(\frac{n+1}{e}\right)^{n+1} \\
 \text{a kedze : } (n+1).n! &> (n+1).\left(\frac{n}{e}\right)^n \\
 \text{tak aj : } (n+1).n! &> (n+1).\left(\frac{n}{e}\right)^n > \left(\frac{n+1}{e}\right)^{n+1} \\
 \text{teda : } (n+1)! &> \left(\frac{n+1}{e}\right)^{n+1}
 \end{aligned}$$

a tymto je dokazana dana nerovnost, uz staci len obratit postup

3. Dokazte:

$$\left(\frac{n}{k}\right)^k < \binom{n}{k} < \left(\frac{3n}{k}\right)$$

lava nerovnica:

$$\left(\frac{n}{k}\right)^k < \binom{n}{k}$$

$$\underbrace{\frac{n}{k} \cdot \frac{n}{k} \cdot \dots \cdot \frac{n}{k} \cdot \frac{n}{k}}_k < \frac{n}{k} \cdot \frac{(n-1)}{(k-1)} \cdot \frac{(n-2)}{(k-2)} \cdot \dots \cdot \frac{(n-k+2)}{2} \cdot \frac{(n-k+1)}{1}$$

a teraz ukazeme, ze $\frac{n}{k} < \frac{(n-i)}{(k-i)}$ pre $n > k > 1$, pre $i \geq 1$

$$\begin{aligned} n \cdot k - n \cdot i &< n \cdot k - i \cdot k \\ i \cdot k &< i \cdot n \\ k &< n \quad \text{podla predpokladu to plati, obratime postup a je to} \end{aligned}$$

Podla podmienky v zadani $n > k > 1$, co dava $k \geq 2$, preto uz je zrejmé, ze nerovnost c.1 plati (najprv vykratime $\frac{n}{k}$, potom pre $i \geq 2$, $i < k$, plati, ze i-ty cinitel na pravej strane je $>$ ako i-ty na lavej strane.)

prava nerovnost sa dokazuje tak isto, len mi to nevyslo, tak to tu nieje (mozno nabuduce :()

4. Kolkymi sposobmi mozme do matice $m \times n$ zapisat cisla 1 a -1 tak, aby sucin cisel bol v kazdom riadku aj stlpci $+1$.

Obdlnik $(n-1) \times (m-1)$ z matice $m \times n$ (spodny riadok a pravy stlpec tam nepatria) vyplnime lubovolne, to je $2^{(n-1) \cdot (m-1)}$ sposobov lebo mame $(n-1) \cdot (m-1)$ policok a do kazdeho mozeme dat dva rozne prvky $(+1, -1)$ a ukazeme, ze zvysny spodny riadok a pravy stlpec vieme zaplnit pre kazde vyplnenie toho mensieho obdlnika a vzdy to vieme spravit jednoznacne.

Zoberme si nejaky riadok. Na posledne policko zapiseme 1, ak je jeho sucin 1, inac zapiseme -1 (v podstate to cislo, ktore zapisem na posledne miesto urcuje znamienko riadku). Takto vyplnime cely uplne pravy stlpec. Uplne spodne policko (prave dolne z matice $m \times n$) urcuje znamienko celej matice $(n-1) \times (m-1)$ (sucin vsetkych jej prvkov). Takym istym sposobom vyplnime aj spodny riadok. Tu uplne prave policko (opat prave dolne) tiez urcuje znamienko matice $(m-1) \times (n-1)$. Znamienko matice $(n-1) \times (m-1)$ je rovnake a z toho vyplyva, ze vieme prave dolne policko vyplnit jednoznacne.

5. Najdi bijekciu medzi kombinaciami s opakovanim k -tej triedy z n prvkov a kombinaciami bez opakovania k -tej triedy z $n + k - 1$ prvkov.

Najprv priklad:

$$N = 20, K = 12$$

(1, 3, 3, 3, 7, 7, 10, 13, 14, 14, 15, 15) zobrazime na (1, 3, 7, 10, 13, 14, 15, 22, 23, 25, 29, 31) Ako to robime?

Tu kombinaciu s opakovanim si mozeme zapisat ako

$(p_1 \cdot a_1, p_2 \cdot a_2, p_3 \cdot a_3, \dots, p_m \cdot a_m)$, kde $\{a_n\}$ je vybrana rastuca podpostupnost postupnosti 1, 2, ..., n , p_i je pocet prvkov hodnoty a_i v tej kombinacii s opakovanim, teda $\sum (p_i) = K$.

Snad sa vyjadrujem korektne a zrozumitelne (i ked pochybujem o obidvoch :) V nasom pripade $\{a_m\} = 1, 3, 7, 10, 13, 14, 15$ a $\{p_m\} = 1, 3, 2, 1, 1, 2, 2$ No to uz vobec nie je korektne zapisane, ale budete to musiet pre tentokrat tolerovat :)

No a zakoduje sa to ako $(a_1, a_2, a_3, \dots, a_m, (n+1)\dots(n+p_1-1), (n+p_1+1)\dots(n+p_1+p_2-1), \dots, (n+p_1+p_2+\dots+p_{m-1}+1)\dots(n+p_1+p_2+\dots+p_m-1)$ aspon teda myslim, neviem, ci som to dobre... no... ehm... asi hej.

... pricom $A \dots B$ znamena, ze do postupnosti sa zapisu cisla A az B , ale len v pripade, ze $B \geq A$. Ak tato podmienka nie je splnena, tak sa nezapise nic (teda to funguje ako for cyklus).

Este ukazeme, ze je to skutocne bijekcia. Uvedomme si, ze oboch typov kombinacii je rovnaky pocet, t.j. $\binom{n+k-1}{k}$.

Kazdu kombinaciu s opakovanim vieme zakodovat na kombinaciu bez opakovania a takisto aj opacne. To ze vieme kazdu kombinaciu bez opakovania rozkodovat na kombinaciu s opakovanim nam vravi, ze to kodovanie kombinacii s opakovanim na kombinacie bez opakovania je surjekcia. A teda to nutne musi byt aj bijekcia (kvoli tomu rovnakemu poctu oboch typov kombinacii)

... Teda, neviem, ci je to celkom korektne, ale ked s tym vybehnete na pisomke, tak mam pocit, ze vam to zhltnie :)

6. Zostrojte proste zobrazenie $\langle 0, 1 \rangle$ na $(0, 1)$.
teda bijekciu!!!

$$\begin{aligned} |(0, 1)| &\leq |\langle 0, 1 \rangle| \\ |\langle 0, 1 \rangle| &\leq |(0, 1)| \\ |(0, 1)| &= |\langle 0, 1 \rangle| \end{aligned}$$

Je to identita, len 0 zobrazime na $\frac{1}{2}, \frac{1}{2}$ na $\frac{1}{4}, \dots$
1 zobrazime na $\frac{1}{3}, \frac{1}{3}$ na $\frac{1}{9}, \dots$

$$0 \rightarrow \frac{1}{2}; \frac{1}{2^k} \rightarrow \frac{1}{2^{k+1}} \quad k \in \mathbb{N}$$

$$1 \rightarrow \frac{1}{3}; \frac{1}{3^k} \rightarrow \frac{1}{3^{k+1}} \quad k \in \mathbb{N}$$

**7. Nech $A \neq \emptyset$, $|A| = n$, nech $X, Y \subseteq A$, nech $X \cap Y = \emptyset$.
Kolko je vsetkych usporiadanych dvojic (X, Y) ?**

Ukazeme, alebo je zrejmé, že množiny $X \setminus Y$, $Y \setminus X$, $X \cap Y$ a $(X \cup Y)'$ sú navzájom po dvoch disjunktné.

Kedže do prieniku nemožno dať žiadne prvky, máme pre každý prvok tri možnosti, kam ho umiestnime. Buď do $X \setminus Y$, alebo do $Y \setminus X$ alebo do $(X \cup Y)'$. A keďže ich umiestňujeme navzájom nezávisle, tak uplatnením pravidla súčinu dostávame počet usporiadanych dvojíc (X, Y) rovný 3^n .

P.S.: Na písomke, ak bude čas, tak to obkecaj viac

**8. Nech $A \neq \emptyset$, $|A| = n$, nech $X, Y \subseteq A$, nech $|(X \setminus Y) \cup (Y \setminus X)| = 1$.
Kolko je vsetkych usporiadaných dvojíc (X, Y) ?**

Vždy musí platiť $X \subset Y$ a Y musí mať o jeden prvok viac a naopak.

$$\left. \begin{array}{l} |X| = 0 \Rightarrow \binom{n}{0} \text{ roznych } X \\ |Y| = 1 \Rightarrow n \text{ roznych } Y \end{array} \right\} \Rightarrow \binom{n}{0} \cdot n$$

$$\left. \begin{array}{l} |X| = 1 \Rightarrow \binom{n}{1} \text{ roznych } X \\ |Y| = 2 \Rightarrow (n-1) \text{ roznych } Y \end{array} \right\} \Rightarrow \binom{n}{1} \cdot (n-1)$$

$$\left. \begin{array}{l} |X| = 2 \Rightarrow \binom{n}{2} \text{ roznych } X \\ |Y| = 3 \Rightarrow (n-2) \text{ roznych } Y \end{array} \right\} \Rightarrow \binom{n}{2} \cdot (n-2)$$

$$\vdots$$

$$\left. \begin{array}{l} |X| = n-1 \Rightarrow \binom{n}{n-1} \text{ roznych } X \\ |Y| = n \Rightarrow 1 \text{ roznych } Y \end{array} \right\} \Rightarrow \binom{n}{n-1} \cdot 1$$

teraz to treba spočítať dokopy a vynásobiť dvomi (lebo to má platiť aj naopak ($(X, Y) \neq (Y, X)$)).
teda treba vyčítať sumu:

$$\begin{aligned} 2 \cdot \sum_{k=0}^{n-1} \binom{n}{k} \cdot (n-k) &= 2 \cdot \sum_{k=0}^{n-1} \frac{n! \cdot (n-k)}{(n-k)! \cdot k!} = \\ &= 2 \cdot \sum_{k=0}^{n-1} \frac{n!}{(n-k-1)! \cdot k!} = \\ &= 2 \cdot \sum_{k=0}^{n-1} \frac{(n-1)! \cdot n}{(n-1-k)! \cdot k!} = \\ &= 2 \cdot n \cdot \sum_{k=0}^{n-1} \binom{n-1}{k} = \quad \bigg/ \sum_{k=0}^{n-1} \binom{n-1}{k} = 2^{n-1} \\ &= 2 \cdot n \cdot 2^{n-1} = \\ &= n \cdot 2^n \end{aligned}$$

9. Dokazte, ze ak $B \neq \emptyset$, potom ani mnozina zobrazeni z $A \rightarrow B$ nie je prazdna.

Zobrazenie je definovane ako relacia, kde navyse plati:

- 1) $\forall x \in A, \exists! y \in B$ take, ze $(x, y) \in f$ (pricom f je zobrazenie $f : A \rightarrow B$)
- 2) $\forall x \in A$ plati : $\forall y, z \in B$ plati $(x, y) \in f \wedge (x, z) \in f$, potom $y = z$

Staci ukazat, ze ak $B \neq \emptyset$, tak existuje nejake zobrazenie $f : A \rightarrow B$.

Ak $A \neq \emptyset$, tak take mozeme najst, lebo oba vyroky 1) aj 2) su splnitelne.

Ak $A = \emptyset$, tak vyrok 1) sa stava pravdivym uz pri slovach " $\forall x \in A$ ", lebo ziadne x v A nie je a vtedy sa to chape ako splnene obdobne aj vyrok 2):

Teda aj ak $A = \emptyset$ su oba vyroky splnitelne a teda aj v tomto pripade existuje zobrazenie $f : A \rightarrow B$.

10. Dokazte, ze ak $A \neq \emptyset$ a $B = \emptyset$, tak neexistuje zobrazenie $z A \rightarrow B$.

Zobrazenie je definovane ako relacia, kde navyse plati:

- 1) $\forall x \in A, \exists! y \in B$ take, ze $(x, y) \in f$ (pricom f je zobrazenie $f : A \rightarrow B$)
- 2) $\forall x \in A$ plati : $\forall y, z \in B$ plati $(x, y) \in f \wedge (x, z) \in f$, potom $y = z$

Ak $A \neq \emptyset$, tak vyrok 1) skonci pri slovach "... $\exists! y \in B$..." lebo pre to aspon jedno $x \in A$ ($A \neq \emptyset$) neexistuje ziadne $y \in B$, nakoľko v B ziadne prvky nie su. Teda neexistuje ani zobrazenie.

Pozn. Opet napis trochu viac, vies, staci obkecat, on za to da plny pocet (aspon by mal dat :)

11. Dokazte, ze prazdne zobrazenie je zobrazenie, bijektivne.

Oba vyroky pri definicii zobrazenia (uvedene pri priklade 9.) su splnene (opat pri slovach " $\forall x$ ")

V papieroch, co nam dali na cvikach (tych ± 20 stran) pri definicii variacii bez opakovania je taka poznanka ze prazdne zobrazenie je injektivne, takze je aj bijektivne, lebo ked je injektiva $o : \emptyset \rightarrow \emptyset$, tak aj $o^{-1} : \emptyset \rightarrow \emptyset$ je injektiva, preto je o aj surjekcia, a teda aj bijekcia. Keby nestacil argument, ze je to v papieroch, co asi ani nebude stacit, tak to opat ukazeme z definicie injekcie, ktora znie nejako takto:

$\forall x, y \in A$ plati: $f(x) = f(y) \Rightarrow x = y$ a opet skoncime s konstatovanim, ze vyrok je vzdy pravdivy, nakolko $A = \emptyset$.

12. Dokazte: $0! = 1$.

Variacie n -tej triedy bez opakovania sa nazyvaju permutacie, a je ich $n!$. Pricom variacie bez opakovania k -tej triedy su definovane ako injekcie z k -prvkovej množiny do n -prvkovej. A ich pocet je dany pocetom tychto injekcii. Teda pri permutaciach - su to injekcie z n -prvkovej množiny do n -prvkovej. Teda pre pripad $n = \emptyset$ je to injekcia $f : \emptyset \rightarrow \emptyset$. A ich pocet (prudko vyuzivame predosly priklad) je teda 1, co sme mali ukazat.

V skratke: Je to injektivne zobrazenie $f : \emptyset \rightarrow \emptyset$ a to je len jedno, lebo prazdnu množinu vieme zobrazit na prazdnu množinu prave jednym sposobom.

13. Zostrojte proste zobrazenie množiny A na množinu B ,

ked $A = \{(x, y) \in \mathbb{R} \times \mathbb{R}, x^2 + y^2 \leq 1\}$, $B = \langle -1, 1 \rangle \times \langle -1, 1 \rangle$.

teda bijekciu!!!

Mnozina A je kruh (nie kruznica) s polomerom 1 a stredom v $(0, 0)$, množina B je stvorec so stredom v $(0, 0)$ a stranou dlzky 2. Ako vyzerá bijekcia. Zobrazujeme bod (x, y) , pričom $(x, y) \in A$. Usecku, ktorá začína v bode $(0, 0)$, prechádza bodom (x, y) a končí na kružnici ohranicujúcej kruh zrovnolahlime na usecku, ktorá začína a smeruje podobne, len končí na strane stvroca (týmto získame rovnoľahly bod s tým povodnym). A tým bijektívne zobrazíme každý bod tej povodnej usecky.

14. Dokazte: $\binom{n}{k} = \binom{n-2}{k-2} + 2 \cdot \binom{n-3}{k-2} + \dots + (n-k+1) \cdot \binom{k-2}{k-2}$

Najprv dokazeme LEMU: Pre $n \geq k$ plati:

$$\sum_{i=0}^{n-k} \binom{n-i}{k} = \binom{n+1}{k+1}$$

Dokazeme matematickou indukciou podla n od k .

1 °

pre $n = k$:
 $\binom{k}{k} = \binom{k+1}{k+1}$ to plati

2 °

IP: $\sum_{i=0}^{n-k} \binom{n-i}{k} = \binom{n+1}{k+1}$

$$\begin{aligned} \sum_{i=0}^{n+1-k} \binom{n+1-i}{k} &= \sum_{i=1}^{n+1-k} \binom{n+1-i}{k} + \binom{n+1}{k} = \\ &= \sum_{i=0}^{n-k} \binom{n-i}{k} + \binom{n+1}{k} = \\ \text{podla IP} &= \binom{n+1}{k+1} + \binom{n+1}{k} = \\ &= \binom{n+2}{k+1} \end{aligned}$$

LEMA je dokazana a teraz k zadaniu:

$$\begin{aligned} \binom{n-2}{k-2} + 2 \cdot \binom{n-3}{k-2} + \dots + (n-k+1) \cdot \binom{k-2}{k-2} &= \sum_{i=1}^{n-k+1} i \cdot \binom{n-1-i}{k-2} = \\ &= \sum_{i=1}^{n-k+1} \left(\sum_{j=i}^{n-k+1} \binom{n-1-j}{k-2} \right) = \\ &= \sum_{i=1}^{n-k+1} \left(\sum_{j=0}^{n-i-k+1} \binom{n-1-i-j}{k-2} \right) = \\ \text{podla LEMY} &= \sum_{i=1}^{n-k+1} \binom{n-i}{k-1} = \\ &= \sum_{i=0}^{n-k} \binom{n-i-1}{k-1} = \\ \text{podla LEMY} &= \binom{n}{k} \end{aligned}$$

15. Dokazte:

$$\sum_{r=0}^k \binom{n}{r} \cdot \binom{m}{k-r} = \binom{m+n}{k}$$

To je von der Mondova konvolucia.

Kombinatorickou uvahou (to je korektny dokaz). To na pravej strane nam hovori, ze vyberame k prvkov z $m + n$ prvkovej množiny, to vieme spravit $\binom{m+n}{k}$ moznyimi sposobmi.

To vlavo nam hovori to iste, akurat ich vyberame trosku inym sposobom. Rozdelime si množinu na dve disjunktné (je jedno ako), pricom prva, oznacme N , bude mat n prvkov a druha, oznacme M , m prvkov. A teraz postupne... z N nevyberieme nic, z M k prvkov, to je $\binom{n}{0} \cdot \binom{m}{k}$ sposobmi, potom mozeme z N zobrat 1, z M $k - 1$ prvkov, atd. teda suma cez vsetky $0 \leq r \leq k$ $\binom{n}{r} \cdot \binom{m}{k-r}$. Oba sposoby vyberu su navzajom ekvivalentne (oba popisuju vsetky moznosti kombinacii k -tej triedy z $m + n$ prvkovej množiny), tym je rovnost dokazana.

16. Dokazte:

$$4. \sum_k \binom{n}{4k} = 2^n + 2^{\frac{n}{2}+1} \cdot \cos \frac{n \cdot \pi}{4}$$

Ked si rozpises sucet $(1+1)^n + (1-1)^n + (1+i)^n + (1-i)^n$ pomocou binomickych viet, tak by ti mali ostat len clenky tak ako su popisane na lavej strane dokazovanej rovnice (ostatne sa vyskrtaju, ostanu len clenky typu $\binom{n}{4k}$ a kazdy z nich styri krat).

A tiez:

$$\begin{aligned} & (1+1)^n + (1-1)^n + (1+i)^n + (1-i)^n = \\ & = 2^n + 0^n + \left(\sqrt{2} \cdot \left(\cos \frac{\pi}{4} + i \cdot \sin \frac{\pi}{4}\right)\right)^n + \left(\sqrt{2} \cdot \left(\cos \frac{\pi}{4} - i \cdot \sin \frac{\pi}{4}\right)\right)^n = \\ \text{(podla moivrovej vety)} & = 2^n + \left(\sqrt{2}^n \cdot \left(\cos \frac{n \cdot \pi}{4} + i \cdot \sin \frac{n \cdot \pi}{4}\right)\right) + \left(\sqrt{2}^n \cdot \left(\cos \frac{n \cdot \pi}{4} - i \cdot \sin \frac{n \cdot \pi}{4}\right)\right) = \\ \text{roznasobime zatvorky} & = 2^n + 2 \cdot \sqrt{2}^n \cdot \cos \frac{n \cdot \pi}{4} = \\ & = 2^n + 2^{\frac{n}{2}+1} \cdot \cos \frac{n \cdot \pi}{4} \end{aligned}$$

co bolo treba ukazat.

17. Najdite minimalnu hodnotu sumy:

$$\sum_{i=1}^s \binom{n_i}{k}$$

$$\text{pricom: } n = n_1 + n_2 + \dots + n_s$$

Ukazuje, že pre $k > 1$ platí $\binom{n+1}{k} + \binom{n-1}{k} > 2 \cdot \binom{n}{k}$

Lavu stranu rozpiseme ako:

$$\begin{aligned} \binom{n}{k} + \binom{n}{k-1} + \binom{n-1}{k} + \binom{n-1}{k-1} - \binom{n-1}{k-1} &= \\ &= \binom{n}{k} + \binom{n}{k-1} + \binom{n}{k} + \binom{n-1}{k-1} > \\ &> \text{ma byt } > 2 \cdot \binom{n}{k} \end{aligned}$$

upravou nerovnice $\binom{n}{k-1} > \binom{n-1}{k-1}$ čo po rozpisani a skrtani dostaneme $n > n - k + 1$ teda $k > 1$, čo je pravda, obratime postup a je to.

Teraz si vsimneme, že pokiaľ pre všetky $i \neq j$ platí, že $|n_i - n_j| \leq 1$, bude suma minimalna, lebo uz nebude čo zlepšovát. Dostavame takto $(n \bmod s) \cdot \binom{n \operatorname{div} s + 1}{k} + (n - n \bmod s) \cdot \binom{n \operatorname{div} s}{k}$ čo je minimalna hodnota danej sumy

18. Dokazte binomickou vetu.

Matematickou indukciou.

1 °

$$1 = (x + y)^0 = \binom{0}{0} \cdot x^0 \cdot y^0 = 1$$

2 °

$$\text{IP: } (x + y)^n = \sum_{k=0}^n \binom{n}{k} \cdot x^k \cdot y^{n-k}$$

$$\begin{aligned} (x + y)^{n+1} &= (x + y) \cdot (x + y)^n = \\ \text{podla IP} &= (x + y)^n \cdot \sum_{k=0}^n \binom{n}{k} \cdot x^k \cdot y^{n-k} = \\ &= x \cdot \sum_{k=0}^n \binom{n}{k} \cdot x^k \cdot y^{n-k} + y \cdot \sum_{k=0}^n \binom{n}{k} \cdot x^k \cdot y^{n-k} = \\ &= \sum_{k=0}^n \binom{n}{k} \cdot x^{k+1} \cdot y^{n-k} + \sum_{k=0}^n \binom{n}{k} \cdot x^k \cdot y^{n-k+1} = \\ &= \sum_{k=1}^{n+1} \binom{n}{k-1} \cdot x^k \cdot y^{n-k+1} + \sum_{k=0}^n \binom{n}{k} \cdot x^k \cdot y^{n-k+1} = \\ &= \binom{n}{n} \cdot x^{n+1} + \sum_{k=1}^n \left[\binom{n}{k-1} \cdot x^k \cdot y^{n-k+1} + \binom{n}{k} \cdot x^k \cdot y^{n-k+1} \right] + \binom{n}{0} \cdot y^{n+1} = \\ &= \binom{n+1}{n+1} \cdot x^{n+1} + \sum_{k=1}^n \left[\binom{n}{k-1} \cdot x^k \cdot y^{n-k+1} + \binom{n}{k} \cdot x^k \cdot y^{n-k+1} \right] + \binom{n}{0} \cdot y^{n+1} = \\ &= \binom{n+1}{n+1} \cdot x^{n+1} + \sum_{k=1}^n \binom{n+1}{k} \cdot x^k \cdot y^{n-k+1} + \binom{n}{0} \cdot y^{n+1} = \\ &= \sum_{k=0}^{n+1} \binom{n+1}{k} \cdot x^k \cdot y^{n-k+1} \end{aligned}$$

**19. Mame zoradiť $2n$ Angličanov, $2n+1$ Francúzov a $2(n+2)$ Talianov do radu tak, že každý A bude stat medzi F a T a žiadny F nebude stat vedľa T .
Kolkými spôsobmi sa to da spraviť?**

Najskor ich berieme ako farebne (neocislovane) gulicky.

Dolezite je uvedomit si, ze dvaja anglicania nemozu byt vedla seba. Takto nam medzi nimi vznikne $2n-1$ medzier, a kedze A musi byt medzi F a T , musime dat dakoho este po krajoch. Dalej si musime uvedomit, ze kazdu medzeru medzi anglicanmi + 2 kraje mozeme vyplnit len ludmi jednej narodnosti. A kedze A musi byt medzi F a T , tak sa nam tieto skupiny budu striedat. Dostavame dve moznosti (este ze je A parny pocet), ktore vyzeraju dajako takto:

$$[F..F]A[T..T]A[F..F]A \dots A[T..T]A[F..F] > n+1 \text{ skupin } F \text{ a } n \text{ skupin } T$$

$$[T..T]A[F..F]A[T..T]A \dots A[F..F]A[T..T] > n+1 \text{ skupin } T \text{ a } n \text{ skupin } F$$

Dalej vieme, ze jednak do tych skupin musime rozhodit vsetkych F , resp. T , a za druhe, ze ich mozeme rozhadzovat nezávisle od seba (teda F nezávisle od T).

Pocet moznosti, ako rozhodit n guliciek do k skupin = pocet kladnych celocislenych rieseni sustavy $a_1 + a_2 + \dots + a_k = n$ t.j. $\binom{n-1}{k-1}$

Teda:

pocet rozhodeni $2n+1$ F do $n+1$ skupin: $\binom{2n}{n}$

pocet rozhodeni $2n+4$ T do n skupin: $\binom{2n+3}{n-1}$

pocet rozhodeni $2n+4$ T do $n+1$ skupin: $\binom{2n+3}{n}$

pocet rozhodeni $2n+1$ F do n skupin: $\binom{2n}{n-1}$

Spolu to mame (pre gulicky, nie pre konkretnych ludi):

$$P' = \binom{2n}{n} \cdot \binom{2n+3}{n-1} + \binom{2n}{n-1} \cdot \binom{2n+3}{n}$$

No a ked tych ludi berieme nie ako gulicky, ale ako individuality, tak pre kazde zoradenie mozeme nezávisle na sebe poprehadzovat konkretnych A , F , a T , teda pre jedno rozostavenie mame $(2n)!. (2n+1)!. (2n+4)!$, spolu teda

$$P = (2n)!. (2n+1)!. (2n+4)!. P' = (2n)!. (2n+1)!. (2n+4)!. \left[\binom{2n}{n} \cdot \binom{2n+3}{n-1} + \binom{2n}{n-1} \cdot \binom{2n+3}{n} \right]$$

20. Nech A je podmnozina $B(n, l)$ a B množina všetkých vektorov z $B(n, k)$ porovnateľných aspoň s jedným vektorom v A .

Dokážte, že $\frac{|A|}{\binom{n}{l}} \leq \frac{|B|}{\binom{n}{k}}$

$B(n, i)$ obsahuje tie vektory z $\{0, 1\}^n$, ktoré obsahujú práve i jednotiek; ak $a = (a_1, \dots, a_n)$, $b = (b_1, \dots, b_n)$, tak $a \leq b$, ak $a_i \leq b_i$, pre všetky i ;
 a, b sú porovnateľné, ak $a \leq b$ a $b \leq a$.

Najprv si všimnime, že $|B(n, l)| = \binom{n}{l}$, lebo obsahuje všetky n prvkové binárne vektory (zložené z 0 a 1), ktoré majú práve l jednotiek.

Teda $|A| \leq |B(n, l)|$

Dalej si ukážeme, že $B = B(n, k)$.

Nech $k > l$. Potom vezmeme nejaký vektor $\alpha \in B(n, k)$, ten obsahuje k jednotiek. Vytvoríme nový vektor β . Z týchto k jednotiek vieme vybrať l jednotiek. Tie ponecháme, ostatné zmeníme na 0. Potom tento vektor β je z $B(n, l)$ a platí, že $\alpha > \beta$

Podobne to bude pri $k = l$ (tam bude naša nerovnosť) a pri $k < l$ (tam $\beta > \alpha$)

Teda ku každému vektoru $\alpha \in B(n, k)$ vieme nájsť vektor $\beta \in B(n, l)$, s ktorým je porovnateľný, a teda $B = B(n, k)$, a tiež $|B| = |B(n, k)| = \binom{n}{k}$.

Upravujeme našu nerovnosť:

$$\frac{|A|}{\binom{n}{l}} \leq \frac{|B|}{\binom{n}{k}} = 1$$

$|A| \leq \binom{n}{l}$, čo platí, nakoľko A je podmnozina B .

Obrátením postupu sme dokázali našu nerovnosť.

21.

- a) kolkymi sposobmi mozeme rozdelit n roznych predmetov medzi k ludi?
b) to iste, len kazda osoba musi dostat minimalne r predmetov. ($0 < r$ a $k \cdot r < n$)

- a) Je to ekvivalentne poctu kladnych celociselnych rieseni rovnice $x_1 + x_2 + \dots + x_k = n$, co je $\binom{n-1}{k-1}$ dokaz je v papieroach pri ratani poctu kombinacii.
- b) Je to ekvivalentne poctu celociselnych rieseni rovnice $x_1 + x_2 + \dots + x_k = n$, ale pricom este $x_i \geq r$. Upravime na $(x_1 - (r - 1)) + (x_2 - (r - 1)) + \dots + (x_k - (r - 1)) = n - k \cdot (r - 1)$, co pri oznaceni $x'_i = (x_i - (r - 1)) \geq 1$ dava rovniciu $x'_1 + x'_2 + \dots + x'_k = n - k(r - 1)$ a pocet rieseni kladnych celociselnych tejto rovnice $\binom{n-1-k \cdot (r-1)}{k-1}$

22. $T(n)$ - počet postupnosti z 0 a 1 dlzky n takych, ze ziadne dve 1 nestoja vedla seba.

Dokazte: $T(n) = T(n-1) + T(n-2)$

Vyjadrite $T(n)$ pomocou kombinacnych cisiel.

Majme postupnost n samych nul. Vyberme z tych nul prave k , ktore potom zmenime na 1, pricom nesmieme vybrat dve vedlajsie nuly. To vieme spravit $\binom{n+1-k}{k}$ sposobmi.

Precu? Vyberme nejaku nulu. Nulu vpravo od nej vylucime. Co ked vyberieme uplne najsampravsiu nulu? Musime si jednu nulu pridat. Teraz vieme, ze mame $n+1$ nul, pricom z prvych n nejako vyberieme k nul tak, ze ziadne dve vybrane nebudu vedla seba. Tie vzdy vpravo od nich vylucime. Teraz ostane $n+1-k$ nul, z ktorych mame vybrat lubovolnych k .

Tak a teraz uz vieme vyjadrit $T(n)$. To je $T(n) = \sum k \binom{n+1-k}{k}$, pricom berieme vsetky rozumne k , teda $k \geq 0$ a zaroven $n+1-k \geq k$, teda $k \leq \lfloor \frac{n+1}{2} \rfloor$ teda $T(n) = \sum_{k=0}^{\lfloor \frac{n+1}{2} \rfloor} \binom{n+1-k}{k}$

este treba to $T(n) = T(n-1) + T(n-2)$

$$\begin{aligned}
 T(n-1) + T(n-2) &= \sum_{k=0}^{\lfloor \frac{n}{2} \rfloor} \binom{n-k}{k} + \sum_{k=0}^{\lfloor \frac{n-1}{2} \rfloor} \binom{n-1-k}{k} = \\
 &= \sum_{k=0}^{\lfloor \frac{n}{2} \rfloor} \binom{n-k}{k} + \sum_{k=1}^{\lfloor \frac{n-1}{2} \rfloor + 1} \binom{n-k}{k-1} = \\
 &= \binom{n}{k} + \sum_{k=1}^{\lfloor \frac{n-1}{2} \rfloor + 1} \left[\binom{n-k}{k} + \binom{n-k}{k-1} \right] = \\
 &= \binom{n}{k} + \sum_{k=1}^{\lfloor \frac{n-1}{2} \rfloor + 1} \binom{n-k+1}{k} = \\
 &= \sum_{k=0}^{\lfloor \frac{n-1}{2} \rfloor + 1} \binom{n-k+1}{k} = \\
 &= \sum_{k=0}^{\lfloor \frac{n+1}{2} \rfloor} \binom{n+1-k}{k} = T(n)
 \end{aligned}$$

Este sa tam treba pohrat s paritou $n \dots$

23. Dokazte:

$$\sum_{k=1}^n \frac{1}{(k-1)! \cdot k!} \cdot \frac{1}{((n-k)!)^2} = \frac{(2n-1)!}{(n! \cdot (n-1)!)^2}$$

$$\begin{aligned} \sum_{k=1}^n \frac{1}{(k-1)! \cdot k!} \cdot \frac{1}{((n-k)!)^2} &= \frac{(2n-1)!}{(n! \cdot (n-1)!)^2} \quad / \cdot n! \\ \sum_{k=1}^n \frac{n!}{(n-k)! \cdot k!} \cdot \frac{1}{(n-k)! \cdot (k-1)!} &= \frac{(2n-1)!}{n! \cdot ((n-1)!)^2} \\ \sum_{k=1}^n \binom{n}{k} \cdot \frac{1}{(n-k)! \cdot (k-1)!} &= \frac{(2n-1)!}{n! \cdot ((n-1)!)^2} \quad / \cdot (n-1)! \\ \sum_{k=1}^n \binom{n}{k} \cdot \frac{(n-1)!}{(n-k)! \cdot (k-1)!} &= \frac{(2n-1)!}{n! \cdot (n-1)!} \\ \sum_{k=1}^n \binom{n}{k} \cdot \binom{n-1}{k-1} &= \frac{(2n-1)!}{n! \cdot (n-1)!} \\ \sum_{k=1}^n \binom{n}{k} \cdot \binom{n-1}{k-1} &= \binom{2n-1}{n} \rightarrow \text{to plati, van der Mondova konvolucia} \end{aligned}$$

obratime postup a je to.

24. Aky bude najvacsi koeficient vo vyraze:

a) $(a + b + c)^{10}$

b) $(a + b + c + d)^{14}$

Budeme vychadzat z polynomickej vety.

a) z polynomickej vety vyplyva: $(a + b + c)^{10} = \sum \frac{10!}{k_1! \cdot k_2! \cdot k_3!} \cdot (a^{k_1} + b^{k_2} + c^{k_3})$, $k_1 + k_2 + k_3 = 10$
 staci uz len najst najvacsi zlomok zo sumy, teda $k_1! \cdot k_2! \cdot k_3!$ musi byt najmensie, v tomto pripade
 to je: $k_1 = 3, k_2 = 3, k_3 = 4$
 $\frac{10!}{3! \cdot 3! \cdot 4!} = 4200$ co je vysledok

b) z polynomickej vety vyplyva: $(a + b + c + d)^{14} = \sum \frac{14!}{k_1! \cdot k_2! \cdot k_3! \cdot k_4!} \cdot (a^{k_1} + b^{k_2} + c^{k_3} + d^{k_4})$, $k_1 + k_2 + k_3 + k_4 = 14$
 staci uz len najst najvacsi zlomok zo sumy, teda $k_1! \cdot k_2! \cdot k_3! \cdot k_4!$ musi byt najmensie, v tomto
 pripade to je: $k_1 = 3, k_2 = 3, k_3 = 3, k_4 = 5$
 $\frac{14!}{3! \cdot 3! \cdot 3! \cdot 5!} = 4204200$ co je vysledok

na skuske tam napiste viac, hlavne tam, kde hladate ten najvacsi zlomok ...

25. Dokazte:

$$\sum_{k=0}^n (-1)^k \cdot \frac{1}{k+1} \cdot \binom{n}{k} = \frac{1}{n+1}$$

dokazem to priamo:

$$\begin{aligned} \sum_{k=0}^n (-1)^k \cdot \frac{1}{k+1} \cdot \binom{n}{k} &= \sum_{k=0}^n \frac{(-1)^k \cdot n!}{(k+1)! \cdot (n-k)!} = \\ &= \sum_{k=0}^n \frac{(-1)^k \cdot (n+1)!}{(n+1) \cdot (k+1)! \cdot (n-k)!} = \\ &= \frac{1}{n+1} \cdot \sum_{k=0}^n (-1)^k \binom{n+1}{k+1} = \\ &= \frac{1}{n+1} \cdot \left[\underbrace{\binom{n+1}{1} - \binom{n+1}{2} + \dots + (-1)^n \cdot \binom{n+1}{n+1} - \binom{n+1}{0}}_{=0} + \binom{n+1}{0} \right] = \\ &= \frac{1}{n+1} \cdot \left(0 + \binom{n+1}{0} \right) = \\ &= \frac{1}{n+1} \cdot (0+1) = \\ &= \frac{1}{n+1} \end{aligned}$$

26. Dokazte:

$$\sum_{k=1}^n (-1)^{k-1} \cdot \frac{1}{k} \cdot \binom{n}{k} = 1 + \frac{1}{2} + \frac{1}{3} + \dots + \frac{1}{n}$$

dokazem to MI:

1 °

pre 1 (pre 0 nie, lebo ta suma ide od 1): $1 = 1$

2 °

$$\text{IP: } \sum_{k=1}^n (-1)^{k-1} \cdot \frac{1}{k} \cdot \binom{n}{k} = \frac{1}{2} + \frac{1}{3} + \dots + \frac{1}{n}$$

$$\text{ma platit } \sum_{k=1}^{n+1} (-1)^{k-1} \cdot \frac{1}{k} \cdot \binom{n+1}{k} = 1 + \frac{1}{2} + \frac{1}{3} + \dots + \frac{1}{n+1}$$

$$\begin{aligned} 1 + \frac{1}{2} + \frac{1}{3} + \dots + \frac{1}{n+1} &= \left(1 + \frac{1}{2} + \frac{1}{3} + \dots + \frac{1}{n}\right) + \frac{1}{n+1} = \\ \text{z IP a predoslej (25.) ulohy} &= \sum_{k=1}^n (-1)^{k-1} \cdot \frac{1}{k} \cdot \binom{n}{k} + \sum_{k=0}^n (-1)^k \cdot \frac{1}{k+1} \cdot \binom{n}{k} = \\ &= \sum_{k=1}^n (-1)^{k-1} \cdot \frac{1}{k} \cdot \binom{n}{k} + \sum_{k=1}^{n+1} (-1)^{k-1} \cdot \frac{1}{k} \cdot \binom{n}{k-1} = \\ &= \frac{(-1)^n}{n+1} + \sum_{k=1}^n (-1)^{k-1} \cdot \frac{1}{k} \cdot \left(\binom{n}{k} + \binom{n}{k-1}\right) = \\ &= \frac{(-1)^n}{n+1} + \sum_{k=1}^n (-1)^{k-1} \cdot \frac{1}{k} \cdot \binom{n+1}{k} = \\ &= \sum_{k=1}^{n+1} (-1)^{k-1} \cdot \frac{1}{k} \cdot \binom{n+1}{k} \quad \text{co sme mali dokazat} \end{aligned}$$

27. Mame n Anglicanov a m Francuzov. Kolkymi sposobmi ich mozme rozostavit, aký nebol ziaden Anglican ani ziaden Francuz osamoteny - tj. stojí vedľa neho este jeden sukmenovec?

Najprv ich budeme brat ako farebne gulicky.

Kolkymi sposobmi rozdelime A na k skupin tak, aby v každej boli aspon dvaja? To je ekvivalentne s rovnicou $a_1 + \dots + a_k = n \wedge \forall i; a_i \geq 2$, čo je zase ekvivalentne s $a'_1 + \dots + a'_k = n - k \wedge \forall i; a'_i = a_i - 1 \geq 1$ o ktorej vieme, že má $\binom{n-k-1}{k-1}$ riešení. A ako medzi nich narvať m F? Ti musia byť v každej medzere, teda ich skupin musí byť aspon $k-1$, ale zároveň ich môže byť najviac $n+1$, lebo už môžu pridať len dve skupiny - na začiatku a na konci. Ak máme $k-1$ skupin F, na to máme analogicky $\binom{m-k}{k-2}$ možnosti a je jasné, ako ich tam postavíme. Podobne ak je F $k+1$ skupin, na to máme $\binom{m-k-2}{k}$ možnosti a opäť je jediná možnosť, ako ich tam postaviť. Ak ich je k skupin, možnosť je $\binom{m-k-1}{k-1}$, a postaviť ich tam môžeme dvomi spôsobmi - buď je jedna skupina na začiatku, alebo je jedna na konci. Dokopy to pre každé rozostavenie k skupin A dáva $\binom{m-k}{k-2} + 2 \cdot \binom{m-k-1}{k-1} + \binom{m-k-2}{k}$ vyhovujúcich rozostavení. No a hľadaný počet by bol potom súčet tohto cez všetky k , teda:

$$\sum_{k=1}^{\infty} \binom{n-k-1}{k-1} \cdot \left(\binom{m-k}{k-2} + 2 \cdot \binom{m-k-1}{k-1} + \binom{m-k-2}{k} \right)$$

To ale ešte stále vizera divne kóli tej súme do ∞ a ešte sme nezarátali rozlišiteľnosť ľudí. Keď ale máme nejaké usporiadanie, kde máme povedané, kde stoja A a kde F, tak konkrétnych ľudí nám môžeme postaviť $n! \cdot m!$ spôsobmi. No a z tej súmy je nenulových len prvých $\lfloor \frac{n}{2} \rfloor$ členov, lebo pre $k > \lfloor \frac{n}{2} \rfloor$ je $k-1 > n-k-1$, teda $\binom{n-k-1}{k-1} = 0$, čiže aj celý súčet je 0. Výsledok úlohy je teda:

$$n! \cdot m! \cdot \sum_{k=1}^{\lfloor \frac{n}{2} \rfloor} \binom{n-k-1}{k-1} \cdot \left(\binom{m-k}{k-2} + 2 \cdot \binom{m-k-1}{k-1} + \binom{m-k-2}{k} \right)$$